

Тітко І.А.,

д.ю.н., доц., т.в.о. завідувача кафедри кримінального та адміністративного права і процесу

ПЮІ НЮУ ім. Я. Мудрого

Скрипник А.В.,

студент 5 курсу

ПЮІ НЮУ ім. Я. Мудрого

ПРИТЯГНЕННЯ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ОБІГУ КОДЕЇНОВМІСНИХ ПРЕПАРАТІВ: ОГЛЯД СУДОВОЇ ПРАКТИКИ

Останнім часом значного поширення набули випадки купівлі лікарських препаратів, що містять наркотичні засоби, в тому числі з метою викремлення та вживання останніх, а тому аналіз судової практики у кримінальних провадженнях, пов'язаних із порушенням правил їх обігу, стає особливо актуальним.

Під час проведення дослідження було виявлено, що у переважній більшості судових рішень не вказані способи викриття злочинів. Оскільки абсолютна більшість правопорушень за ст. 320 Кримінального кодексу України (далі – КК) відносно кодеїновмісних препаратів вчиняється у формі порушення правил відпуску останніх (продаж їх без рецепта або у кількості, що перевищує допустиму), це питання особливо гостро постає у світлі практики Європейського суду з прав людини, який неодноразово визнавав порушення п.1 ст. 6 Конвенції через провокацію або підбурювання особи до вчинення злочину правоохоронцями (рішення у справах «Гейксер де Кастро проти Португалії», «Раманаускас проти Литви»). Серед тих рішень суду, де способи виявлення злочину знайшли відображення, найпоширенішими є такі: добровільне повідомлення про злочин, випадкове безпосереднє виявлення працівниками правоохоронних органів, виявлення в рамках проведення негласної слідчої дії – контроль за вчиненням злочину (у формі оперативної закупки). Стосовно останнього з названих способів фіксування факту вчинення кримінального правопорушення, слід зазначити, що відповідно до чинного кримінального процесуального законодавства (ч. 1 ст. 271 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК)) проведення негласної слідчої дії контроль за вчиненням злочину дозволяється лише для отримання доказів стосовно тяжких та особливо тяжких злочинів, до числа яких злочин, передбачений ст. 320 КК, не відноситься. Тож, визнання інформації, отриманої вищезазначеним шляхом, допустимим доказом, видається доволі сумнівним. При цьому, жодного випадку, коли б суд дав юридичну оцінку вказаному факту з позиції допустимості такого роду доказів, нами виявлено не було.

Більшість кримінальних проваджень завершуються винесенням обвинувального вироку за результатами розгляду угоди про визнання винуватості. «Класичний» судовий розгляд проводиться переважно у скороченому порядку (ч. 3 ст. 349 КПК), проте трапляються випадки розгляду проваджень у загальному порядку. Звільнення осіб від кримінальної відповідальності відбувається переважно у зв'язку з передачею їх на поруки трудовому колек-

тиву (ст. 47 КК) – , та зі зміною обстановки (ст. 48 КК), викликану у переважній більшості звільненням обвинувачених із займаних посад.

Найбільш часто призначуваним видом кримінального покарання виступає штраф (від 30 до 80 неоподаткованих мінімумів доходів громадян – залежно від частини ст. 320 КК, за якою кваліфіковано діяння), а ось обов'язкове додаткове покарання у вигляді позбавлення права обіймати посади (ст. 55 КК) призначається строком на 1 рік (в одному випадку 2 роки було призначено особі, яку звільнили від його відбування на підставі ЗУ «Про амністію у 2014 році») або ж на підставі ч. 2 ст. 69 КК не призначається взагалі. Засуджені особи позбавлялися права обіймати такі посади: фармацевта, провізора, а також посади, пов'язані з відпуском з виготовленням та торгівлею фармацевтичними засобами.

Виправдувальних вироків виявлено не було. Лише в одному випадку ухвалою апеляційного суду кримінальне провадження щодо обвинуваченої було закрито у зв'язку з відсутністю в її діях складу злочину. Рішення було вмотивоване тим, що обвинувачена відпустила медичний препарат «Солпадеїн», який містить не кодеїн, а лише його сіль, не маючи при цьому умислу на реалізацію наркотичних засобів; і сам покупець, у свою чергу, мав намір використати препарат за призначенням, а не у кримінально-караних цілях; істотним порушенням було визнано вилучення медичного препарату, здійснене до початку досудового розслідування, при цьому навіть у подальшому тимчасового доступу до вилучених речей отримано не було (Ухвала Апеляційного суду Івано-Франківської області від 29.04.2015 року у справі № 342/766/14-к). Проте рішення апеляційного суду про виправдання було скасовано судом касаційної інстанції через недостатню вмотивованість та неправильне тлумачення норм закону при його постановленні , з поверненням на новий судовий розгляд, який завершився винесенням обвинувально-го вироку.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Департамент охорони здоров'я
Полтавської обласної державної адміністрації
Полтавське обласне комунальне підприємство «Полтавафарм»
Полтавський юридичний інститут
Кафедра цивільного, господарського та екологічного права

*П'ята Всеукраїнська
науково-практична конференція*

**ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ
ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
СУЧАСНОГО МЕДИЧНОГО ПРАВА
В УКРАЇНІ**

*Збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної
конференції*

24 листопада 2016 р.

Полтава
ТОВ «Фірма «Техсервіс»
2016

УДК 34
ББК 67.300.02
Т34

Редакційна колегія:

Гетьман Анатолій Павлович, д.ю.н., професор, академік НАПрНУ, проректор з наукових питань Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Лисак Віктор Петрович, к.м.н., директор Департаменту охорони здоров'я обласної адміністрації;

Прядко Валерій Григорович, в.о. директора Полтавського обласного комунального підприємства «Полтавафарм», депутат Полтавської обласної ради;

Гуторова Наталія Олександрівна, д.ю.н., професор, академік НАПрНУ, директор Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Пашков Віталій Михайлович, д.ю.н., доцент, завідувач кафедри цивільного, господарського та екологічного права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Олефір Андрій Олександрович, к.ю.н., асистент кафедри цивільного, господарського та екологічного права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Т34 «Теоретико-правові засади формування сучасного медичного права в Україні», науково-практична конференція (5; 2016; Полтава)

Матеріали науково-практичної конференції «Теоретико-правові засади формування сучасного медичного права в Україні». [Текст]: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24 листопада 2016 р. / НЮУ ім. Я. Мудрого; [ред. кол.: Гетьман А.П., Лисак В.П., Прядко В.Г., та ін.]. – Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2016. – 390 с.

ISBN 978-617-7038-46-6

До збірника увійшли матеріали науково-практичної конференції викладачів, здобувачів і студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (далі – НЮУ ім. Я. Мудрого), Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (далі – ПНОІ НЮУ ім. Я. Мудрого), а також інших викладачів, практичних працівників і студентів, що висвітлюють різні аспекти формування сучасного медичного права в Україні. За зміст публікацій відповідальність несе автор.

УДК 34
ББК 67.300.02

ISBN 978-617-7038-46-6

© Національний університет
«Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого», 2016
© Полтавський юридичний
інститут, 2016
© ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2016